
S:t Görans sjukhus

S:t Görans sjukhus tog emot sin första patient den 24 oktober 1888. Vid invigningen hade sjukhuset plats för 279 patienter. Antalet vårdplatser växte snabbt och var 25 år senare 537. Under de första åren var verksamheten främst inriktad på veneriska sjukdomar och tuberkulos. Sjukhuset växte successivt och nya specialiteter tillkom. Det gamla sjukhuset byggdes om och nya byggnader uppfördes. Den 16 september 1930 invigdes nya S:t Görans. En ny kirurgibyggnad stod klar 1985. Sex år senare var den nya akutmottagningen klar.

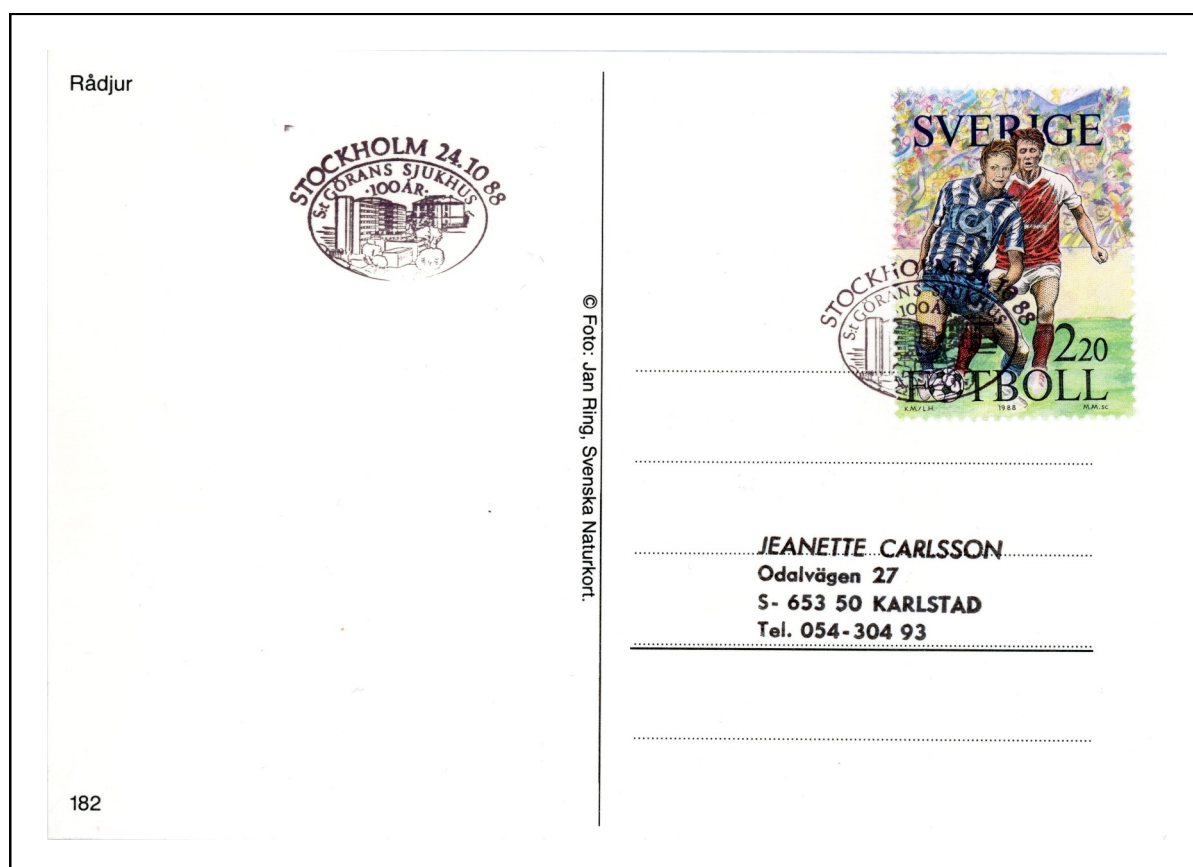
Oskrivet. Förlag Nordisk Konst, Stockholm 6002/136

Skrivet Stockholm Ban 1956-10-16. AE Axel Ericssons Konstförlag AB, Stockholm

Den 24 oktober 1988 firade S:t Görans sjukhus sitt hundraårsjubileum varvid en specialstämpel användes.

Oskrivet men postat. Förlag Nordisk Konst, Stockholm 6002/136

Den 1 januari 1994 blev S:t Göran det första akutsjukhuset i Sverige som ombildades till ett landstingsägt aktiebolag, S:t Görans Sjukhus AB. Idag är de flesta akutsjukhusen i länet aktiebolag. I december 1999 sålde Stockholms läns landsting bolaget S:t Görans Sjukhus AB till vårdkoncernen Capio AB. Därefter hyr Capio lokalerna och arbetar på uppdrag av landstinget. Sjukhuset kallas numera Capio S:t Görans sjukhus.

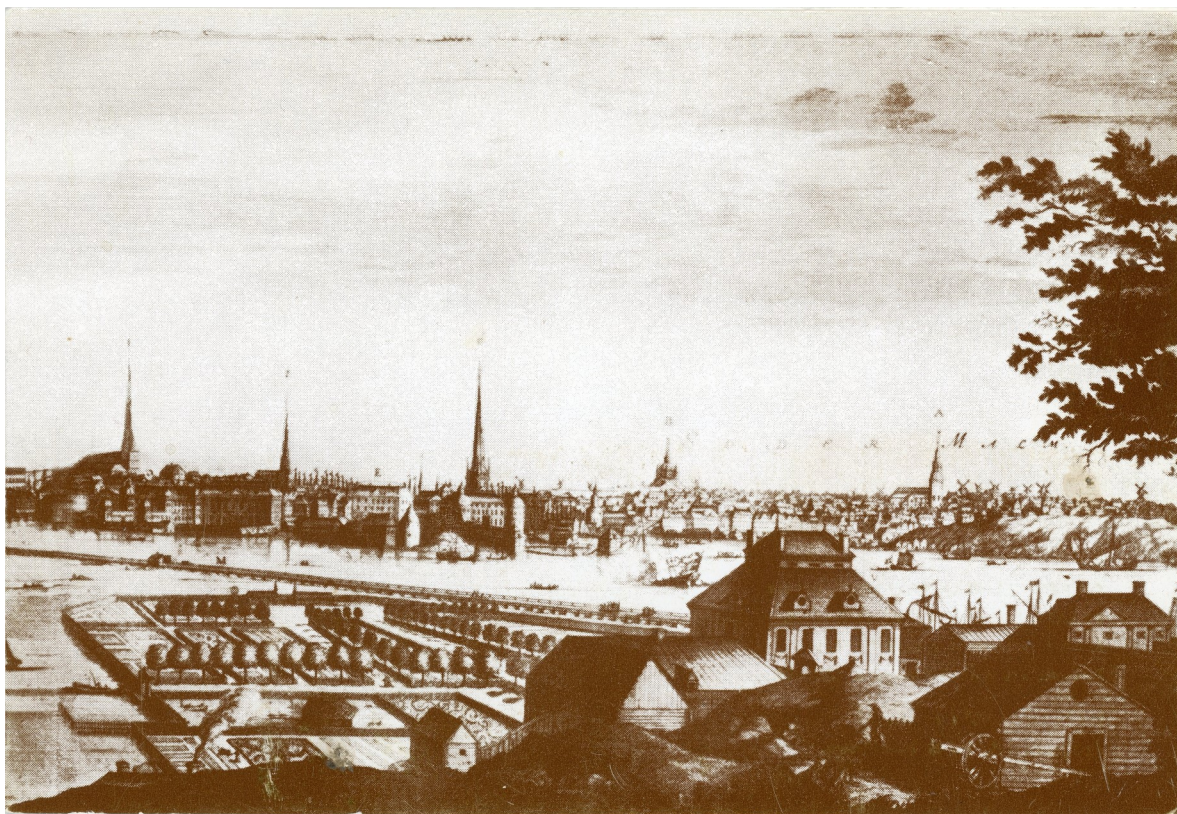
Sjukhuset tar varje år emot cirka 185 000 patienter. Under 2012 hade sjukhuset 77 000 akuta patientbesök. Sjukhuset har 310 vårdplatser och omkring 1 850 anställda och kan erbjuda 31 medicinska specialiteter. Det är ett av två akutsjukhus som finns kvar i Stockholms innerstad. Det andra är Södersjukhuset.

Serafimerlasarettet

Serafimerlasarettet vardagligt ofta kallad Serafen var Sveriges första sjukhus öppnat 1752. Serafen låg på Kungsholmen i Stockholm och fanns kvar till 1980. De före detta sjukhusbyggnaderna ligger mitt emot Stockholms stadshus och inhyser nu bland annat kvartersakuten Serafen med husläkare, sjukgymnaster, barnavårdscentral och vaccinationsmottagning.

I april 1749 inköpte Kronan det så kallade Hornska huset, före detta Gripenhielmska malmgården/palatset på östra Kungsholmen. Den där blivande sjukvårdsanstalten ställdes under inseende av två serafimerriddare och kunde den 30 oktober 1752 öppnas för att ta emot sjuka. Den nya anstalten fick namnet Kungliga Serafimerordenslasarettet eller, som det senare i regel kallades, Kungliga Serafimerlasarettet.

Sjukhuset, som till en början endast hade åtta sängar, var då avsett närmast för fattiga sjuka från Stockholm. År 1754 började emellertid även landsorten att medelst kollekt i kyrkorna och frivilliga insamlingar ge ekonomiska bidrag och fick därigenom också rätt att sända sjuka dit. Sängantalet hade 1765 vuxit till 44. Sedan ständerna likväl samma år bestämt att de i landsorten insamlade lasaretsmedlen skulle tillfalla sjukhus inom de olika länen och inte längre Serafimerlasarettet, sjönk anstaltens årsinkomster så betydligt att sjuksängarnas antal redan 1766 måste minskas till 22, och inga sjuka från landsorten blev längre inlagda på lasarettet.

Skrivet men inte skickat! Medicinhistoriska museet, Åsögatan 146, 116 32 Stockholm
Gripenhielmska Palatset, senare Serafimerlasarettet 1752-1980.
Efter A. Wijkmans gravyr till V. von Rosenfeldts Stockholmskarta 1701-1702.

Så småningom ökades emellertid tillgångarna genom enskilda donationer och understöd av allmänna medel, så att antalet sjuksängar 1805 uppgick till 100. Dåvarande professor Ekström lyckades till och med att genom god förvaltning öka inkomsterna så att sängantalet 1823 ökades till 140, varav 20-30 sängar disponerades av Stockholms län mot särskild ersättning. Även detta antal befanns emellertid snart vara för litet. Genom kraftig hjälp av riksdagen och Stockholms stad gick det att få ihop en summa som var tillräcklig för att 1832 bygga till lasarettet, så att 300 sjuka kunde få plats där.

Skrivet och postat, plundrat. Förlag : Paul Heckscher

Skrivet och postat, Stockholm 1 1988-08-10. Förlag okänt.

Tre kort med samma motiv men kolorerade på olika sätt!.

STOCKHOLM. SERAFIMERLASARETTETS PARK.

Stockholm. Serafimerlasarettets Park.

Skrivet och postat, Stockholm 19xx-06-21. Axel Eliassons konstförlag

Serafimerlasarettet uppfyllde efter detta gott och väl de dåtida anspråken på ett sjukhus. Men tiderna förändrades. Den hygieniska vetenskapens framsteg gjorde snart fordringarna på ett sunt sjukhus så stora att Serafimerlasarettet, från att ha varit det bästa, efter knappt 50 år blev ett av de sämre i Sverige i fråga om inredning, ventilation, uppvärmning och även utrymme. Sedan såväl Stockholms stad som Stockholms län samt riksdagen bifallit framställningar om anslag, företogs 1889-93 en fullständig om- och tillbyggnad. De nya byggnaderna uppfördes på lasarettets ursprungliga tomt.

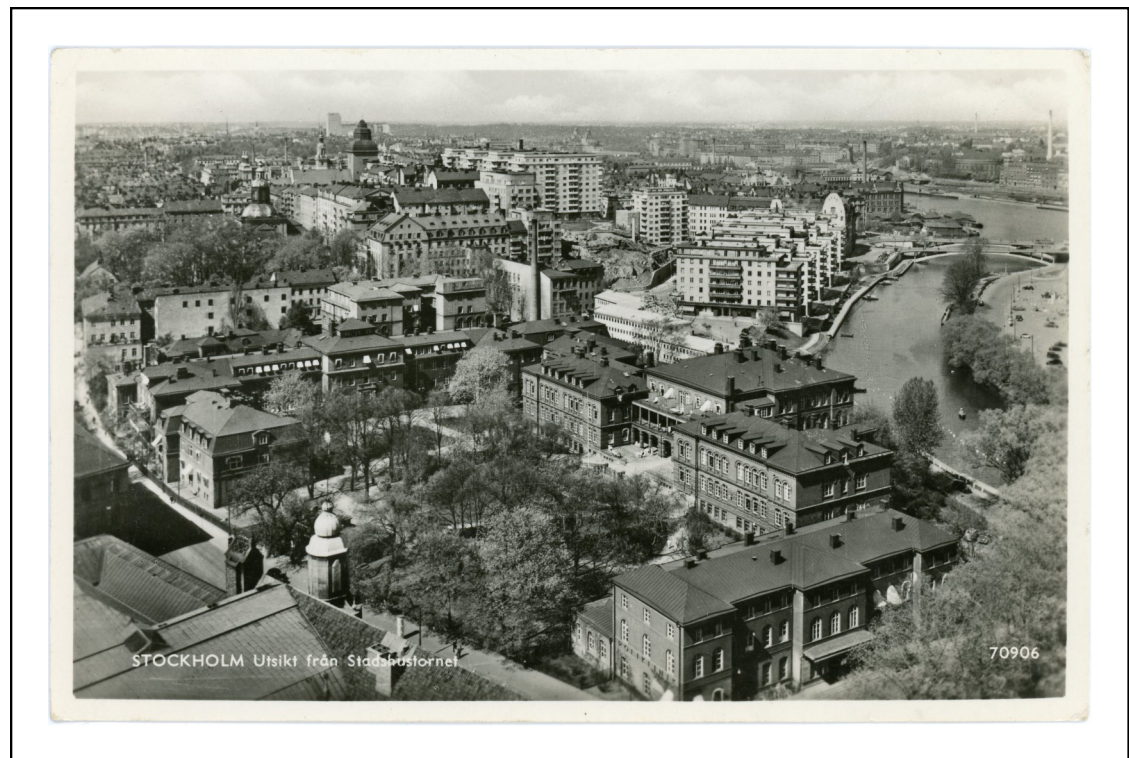

Notera nya balkongvåningen! Skrivet och postat, Stockholm 1 1948-02-17. Pressbyrå 70954.

Serafimerlasarettet fungerade alltid som ett undervisnings- och forskningssjukhus och överläkarna var i regel professorer vid Karolinska institutet. Trots ytterligare utbyggnad började man redan på 1910-talet diskutera en flyttning av verksamheten till ett nytt och modernt sjukhus, något som dock kom att dröja.

Skrivet och postat, Stockholm 1 1937-07-01 & Hägersten 1952-06-20. Förlag: Okänt; 11714

Skrivet och postat, Stockholm 1943-10-12. Pressbyrå 70906.

Serafimerlasarettet övertogs helt av staten 1937, men till följd av tillkomsten av Karolinska sjukhuset 1940 och Huddinge sjukhus 1972 förlo-
rade man sin ställning som undervisnings- och forskningssjukhus och la-
des ned 1980.

Byggnaderna på sjukhusområdet används därefter bland annat för flera
andra vårdändamål, med kvartersakuter, barnavårdscentral och Stock-
holms centrum för ätstörningar.

Oskrivet och opostat. Förlag: Gertz Tobakshandel, Hantverkargatan 4, Stockholm; 6002/2

Den stora portalen mot Hantverkargatan uppfördes 1792 och flyttades till
sin nuvarande plats i samband med sjukhusets ombyggnad år 1928.

Sjukhusen vid KA1, Rindö

Skrivet och stämplat Vaxholm (?) 1945-02-24; Calegi-Vykortslager, Förlag: Eric Sjöqvist, No. 4242

För sjukhuset på ovanstående vykort får jag citera en vän och militär som jobbat vid KA1, Oscar Fredriksborg under många år:

"Det är mycket riktigt gamla Sjukhuset och tandläkarkliniken. Den låg till vänster på väg ner till färjan vid Oxdjupet där truppservisförrådet låg innan vi lämnade Rindö.

När den byggdes eller revs vet jag inte exakt. Men en liknande byggnads historia känner jag till som var i samma stil och stod bara 300 m därifrån. De kanske har följts åt. Den uppfördes i mitten av 1850 talet i Örebro. Flyttades därifrån till "Lägret" i Vaxholm. Det är den park som ligger strax före kyrkan till vänster på väg in i Vaxholm. Där uppfördes ett av de regementen som flyttades till Vaxholm för att förstärka Kastellet under 1880-talet. Ungefär 1895 flyttades sedan byggnaden från Lägret och till Rindö. Kanske denna byggnad har samma historia.

Samtliga stenbyggnader på Rindö uppfördes sedan under de första åren på 1900- talet. "

Skrivet och stämplat Oskar Fredriksborg 1925-02-21; Konstförlaget Fram, Stockholm

Stenhuset som rymde nya sjukhuset uppfördes omkring 1908, byggdes till på 1940-talet och byggdes delvis om till kontor i slutet av 2006. Sjukhuset är ett ombyggt exempel på Erik Josephsons klassiserande putsarkitektur. Tillägget är ett exempel på återhållsam modernism.

Byggnaden är en viktig del av det parkrum som sammanlänkar Grenadjärregementet och hamnen (Kulturmiljöinventering Vaxholms kommun).

Sollentuna sjukhus

Sollentuna sjukhus invigdes 1978 och byggdes med en höghusdel för vårdavdelningar, och på ömse sidor om den, låga flyglar för bl a arbets-terapi, administration och öppenvård mm. Sollentuna sjukhus ligger strax ovanför Sollentuna centrum, med nordvästra långsidan mot en bergskant och den motstående sidan ut mot Nytorpsparken och med vacker utsikt över Edsvikens vatten. Omgivande bebyggelse består främst av enfamiljshus. Huvudentrén ligger i sjukhusets nordvästra del, bara cirka femhundra meter från Sollentuna centrum.

Sollentuna sjukhus byggs under åren 2015-2018 om till ett sjukhus med moderna vårdplatser och ett centrum för specialistvård. Då sjukhuset öppnar igen kommer det att finnas geriatrisk öppen- och slutenvård och även husläkarmottagning, rehabilitering, en barn- och ungdomsmedicinsk mottagning samt en stor öppenvårdsverksamhet med ett flertal olika specialiteter såsom ortopedi, urologi, gynekologi, allmänkirurgi och invärtes medicin. Vidare kommer det även finnas röntgen och provtagning/labbverksamhet.

Sollentuna Sjukhus

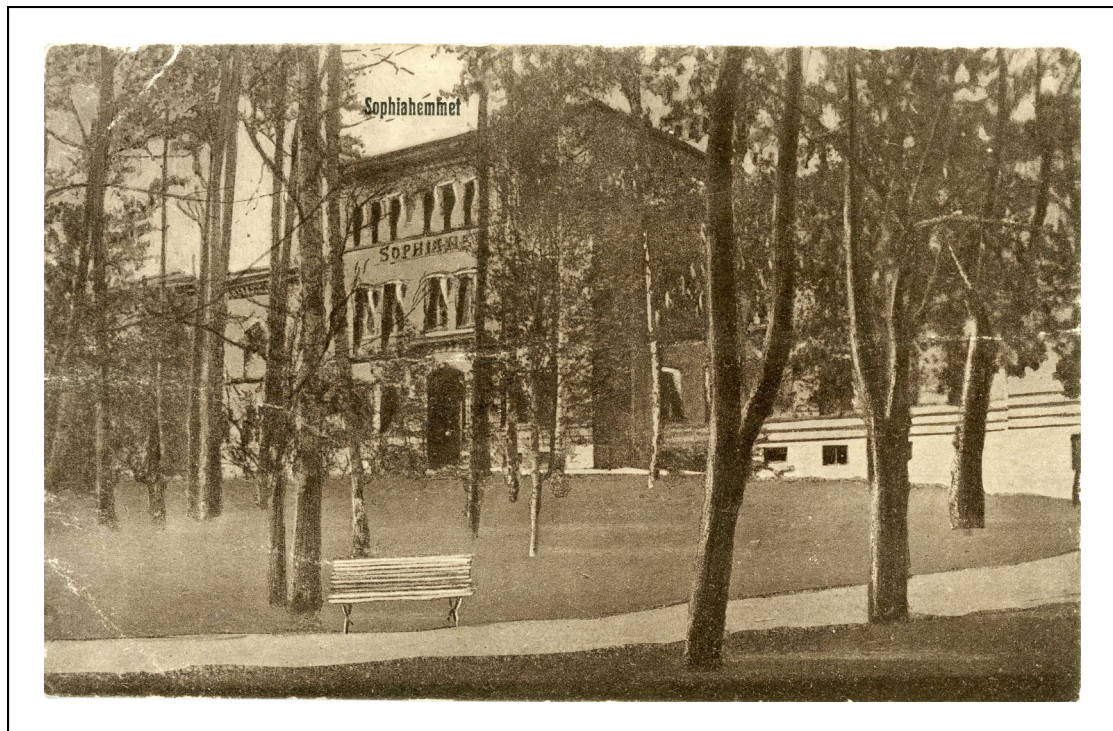
Sophiahemmet

Sophiahemmet är ett privat sjukhus på Norra Djurgården i Stockholm med adressen Valhallavägen 91. Sjukhuset grundades 1889 och är uppkallat efter drottning Sofia. Byggnaderna ritades av Axel Kumlien.

Början till Sophiahemmets verksamhet går tillbaka till grundandet av stiftelsen "Hemmet för sjuksköterskor" som invigdes av drottning Sophia den 1 januari 1884. Verksamheten låg vid nuvarande Upplandsgatan i Stockholm. Drottning Sophia hade tagit intryck av Florence Nightingale vars litteratur hon läste och som hon träffade i samband med ett besök i London. Syftet var att utbilda sjuksköterskor och för den praktiska delen hade man tillträde till Sabbatsbergs sjukhus och Serafimerlasarettet.

Samarbetet med stadens sjukhus fungerade dock inte väl och stiftelsen önskade även ett eget sjukhus. Genom en donation av 160 000 kronor av kung Oscar II och hans gemål drottning Sophia blev det möjligt att uppföra ett nytt sjukhus som kallades efter drottning Sophia. Grundstenen lades av kungen och drottningen den 14 december 1887 och det nya sjukhuset invigdes den 1 oktober 1889. Sophiahemmet blev då Sveriges första privata sjukhus med totalt 60-70 sängplatser.

Idag består Sophiahemmet av ett stort antal byggnader med en lång rad specialistverksamheter som barnakut, bröstmottagning, gynekologi, mag-tarm, neurologmottagning, prostatacentrum, ortopedi, psykiatri, ögonklinik och överviktmottagning. Det finns operationsavdelningar, röntgen och rehab center samt en hälsocentral som är en mottagning för hälsoundersökningar, sjukvård, hälsoråd och livsstilsförändringar. Totalt finns cirka 250 specialister att tillgå.

Stämplat Stockholm 5 19xx-07-02. Förlag: Okänt, b94

Stämplat Stockholm 19xx-xx-13. Carte Postal

Ostämplat. Axel Eliassons Konstförlag, Stockholm. 6274

Oskrivet. Daterat 1915

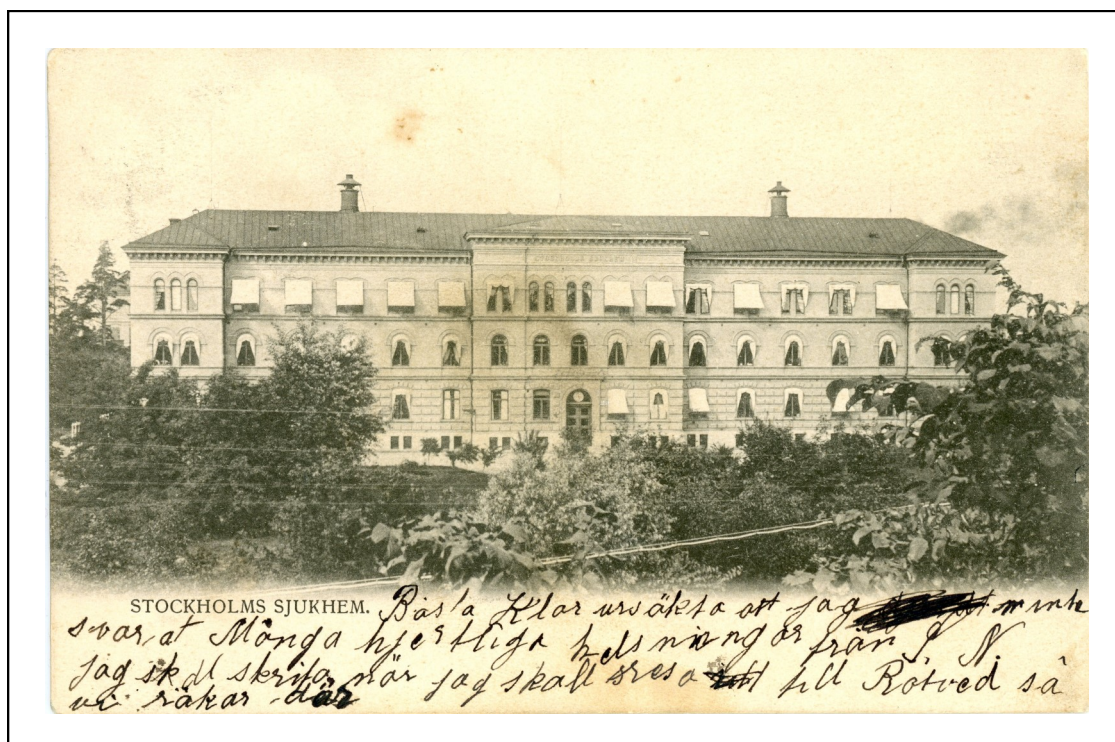
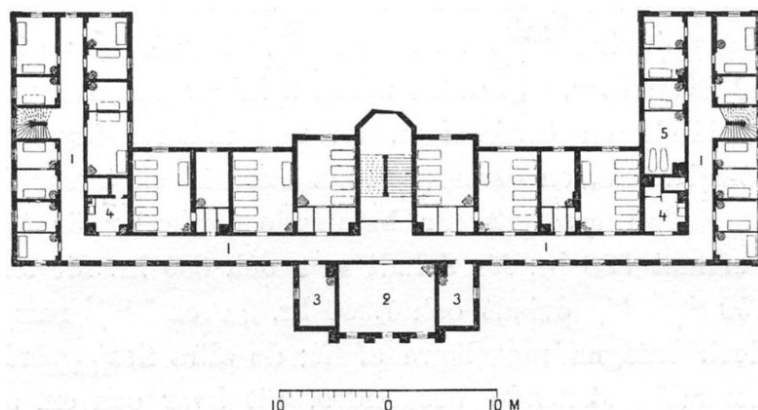
Oskrivet. Svenska Litografiska AB, Stockholm. P96

Stockholms sjukhem

Stiftelsen Stockholms sjukhem är ett sjukhus och sjukhem som bedriver palliativ vård, rehabilitering, husläkarmottagning samt äldreomsorg på Mariebergsgatan 22 vid Fridhemsplan på Kungsholmen i Stockholm. Den nuvarande verksamheten på Kungsholmen bedrivs i byggnaden från 1891 och en nybyggd sjukhusdel från 1992 samt i den tillbyggnad, på cirka 20 000 m², som invigdes 2013. Den nya delen av byggnaden omfattar ett vård- och omsorgsboende med 99 lägenheter.

År 1860 tog Magnus Huss tillsammans med professorerna Carl Gustaf Santesson, Pehr Henrik Malmsten och Hjalmar August Abelin initiativet till en insamling för inrättande av en barmhärtighetsinrättning för vård av obotligt eller långvarigt sjuka fattiga personer. Året därpå inköptes södra delen av sjukhusets område, där den äldre sjukhusbyggnaden uppfördes och invigdes 1867. Per Ulrik Stenhammar var arkitekt och Axel Alm dess byggmästare.

I början mottogs ej sinnessjuka, eller sådana sjuka, som var störande för sin omgivning, detta skedde först efter en reform av verksamheten 1879. År 1891 togs en ny, av arkitekterna Magnus Isæus och Carl Sandahl ritad byggnad, Nya sjukhemmet, norr om Drottningholmsvägen i bruk som ursprungligen var avsedd för vård av personer med epilepsi eller för omgivningen störande sjukdom.

Skrivet Kristianstad 1904-10-08. Cat Nilssons ljustrycksanstalt, Stockholm N:o 791

Oskrivet. Carte Postal

Under perioden 2011-2013 genomförde Stockholms Sjukhem en omfattande nybyggnation söder och väster om huvudbyggnaden mot Mariebergsgatan och Drottningholmsvägen. Nybyggnationen skedde på ytor som tidigare varit dels varit bebyggd med personalbostäder i form av fristående trevånings lamellhus som revs, dels på tidigare inhägnad parkmark. Den nya byggnaden är ett nytt vård- och omsorgsboende med en yta av cirka 20 000 m². Byggnaden är sex våningar hög och omfattar 99 lägenheter, med en boendeyta om 33 m², och modern standard med egen wc, dusch, tvättmaskin och pentry. Anläggningen var klar våren 2013 och det nya vård- och omsorgsboendet, som ritades av Arkitektfirman Tengbomgruppen, invigdes 18 september 2013 av Drottning Silvia.

Ovan: Stockholms sjukhem, det nyare till vänster, det äldre till höger, 1897.

Höger: Den nya byggnaden från 2013

